

Høring – NOU – 2012:8 «Ny utdanning for nye utfordringer»

Helhetlig utdanningsmodell for fremtidig personell i brannvesenet

Det vises til brev 16.03.2012 der det bes om høringsinstansenes syn på de vurderinger og forslag som fremkommer i rapporten «Ny utdanning for nye utfordringer – Helhetlig utdanningsmodell for fremtidig personell i brannvesenet».

Vi er enig med utvalget i at brannvesenet i fremtiden vil møte en «mer sentral og utvidet rolle i beredskap og forebyggende arbeid i kommunene». Nye roller og oppgaver vil også stille større krav til utvidet kompetanse hos brannvesenet. For å være i stand til å imøtekomme nye krav, er det av stor betydning å tilrettelegge for et mer helhetlig utdanningsløp. Utvalgets foreslåtte utdanningsløp vil også kunne være med på å sikre et høyere kompetansenivå. En slik foreslått endring av dagens utdanning vil også være mer i tråd med andre fagutdanninger.

Vi støtter også utvalgets anbefaling om å legge grunnutdanningen på fagskolenivå og lederutdanningen på høgskole/universitetsnivå. En slik utdanningsmodell gir rom for at fagskolen kan fungere som en praksisrelatert utdanning. Dette for også i fremtiden å kunne fokusere på brannvesenets primære lovpålagte oppgaver, og ivareta behovet for praktisk trening og erfaring i løpet av opplæringen. Det blir viktig å tilføre grunnutdanningen nødvendig kompetanse til selvstendig kunne gjennomføre undervisningsopplegget. Videre foreslår utvalget en desentralisert opplæring av deltidspersonell. Herunder er det nødvendig å kvalitetssikre opplæringen med felles retningslinjer.

Basert på krav og forventninger til det å utøve lederskap, er det viktig at lederutdanningen legges til høgskole/universitetsnivå. En slik inndeling kan i større grad imøtekomme krav til økt kompetanse. Et hovedpoeng er også behovet for økt forskningsaktivitet på fagfeltet, og som også er svært viktig for en videreutvikling av faget. Det bør også tilstrebes å jobbe for økt samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene, samt å kunne nyttiggjøre seg allerede eksisterende forskningskompetanse.

I fremtiden vil brannvesenet måtte forholde seg til mer komplekse hendelsesforløp. Utvalget påpeker også at det vil stilles større krav til samhandling i brannvesenet. Vi anser dette som et svært relevant punkt både internt i brannvesenet og med andre sektorer innenfor samfunnsikkerhets- og beredskapsarbeidet. Utvalget påpeker også nødvendighet av at utdanningen tar for seg det å sikre god krisehåndtering ved krisesituasjoner, herunder også menneskers reaksjoner i krisesituasjoner. Det henvises også til behov for kompetanseheving når det gjelder ulykkesforebyggende arbeid. Det er derfor svært positivt å se at utvalget også vektlegger kunnskap om menneskelige faktor i framtidens utdanningsløp. Herunder vil operativ psykologi være et relevant tema. Kunnskap om psykologiske prosesser og mestring av stress er en viktig faktor i brannvesenets yrkesutøvelse. Rapporten påpeker nødvendigheten av å ha kjennskap til egne og andre aktørers rolle. Vi mener det også er nødvendig å ha

kjennskap til teamprosesser, og faktorer som styrker et teamsamarbeid. Spesielt er dette viktig da brannvesenets er organisert i team, men også samhandling med andre relevante faginstanser. F.eks. et nært samarbeid med andre nødetater.

Videre nevnes blant annet tematikk som situasjonsbevissthet som grunnlag for beslutningstaking som relevante tema for lederutdanningen. Vi mener at grunnleggende kunnskap om psykologiske prosesser er aktuelt både på grunnutdanningen og lederutdanningen. Et grunnleggende teoretisk kunnskapsnivå vil også kunne gi et større utbytte av den praktiske treningen.

Med hilsen

Forskningsgruppen i operativ psykologi

Evelyn-Rose Saus

Forsker